

Tacksägelsedagen, 2021-10-10: Pauluskapellet Uppsala

Kära vänner i Pauluskapellet! Nåd vare mer er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Min bön är att du som läser detta i denna stund ska möta Herren själv.

Inled andakten genom att sjunga psalm 168 i Den svenska psalmboken.

Sedan bönen:

Fader, jag tackar dig att jag är född som människa. Med all min begränsning är jag dock en människa, skapad till din avbild.

Jag tackar dig för den värld du skapat och allt gott som du låter människorna åstadkomma, liksom lycka och smärta, arbete och avspänning, dagens alla uppgifter och nattens vila. Allra mest tackar jag dig för att du sände din son Jesus till världen, att dö på korset för att vi skulle kunna få komma till himlen. Din är äran i evigheters evighet, amen.

Dagens andakt:

Inledning: Om tacksamhetens grund

Idag, Tacksägelsedagen, ska vi inleda genom att begrunda slutet av söndagens gammaltestamentliga text. Det är kung David som uttalar orden i samband med att han anordnat en insamling till Jerusalems tempel. David fick ju aldrig bygga templet på grund av vad han gjorde emot Urias. Men däremot passade han på, innan han dog, att samla in guld och byggnadsmaterial till templet. David själv ansåg att Salomo var lite ”vek”, och därför behövde denna hjälp. Så står det faktiskt i

inledningen av 1 Krön 29 kap. Det är efter att folket burit fram en stor mängd gåvor till tempelbygget som kung David lovprisar Gud och senare i samma kapitel säger

(v 15) För vi är främlingar hos dig och gäster som alla våra fäder. Som en skugga är våra dagar på jorden, och utan hopp. (v 16) Herre vår Gud, alla dessa gåvor som vi skaffat för att bygga dig ett hus åt ditt heliga namn – från din hand har de kommit, och ditt är alltsammans.

(1 Krön 29:15-16)

Vad David här uttrycker handlar om grunden för vår tacksamhet till Gud. Vi ska strax återkomma till detta, men först vill jag berätta om två former av förhållningssätt till tacksamheten som kanske utmärker vår samtid.

Den första var en längre intervju i P1 nyligen med en av det moderna Sveriges mest inflytelserika statstjänstemän, Johan Hirschfeldt. Han har bland annat varit president i Svea hovrätt och verksam som justitiekansler. I sin egenskap av toppjänsleman i staten arbetade han ingående med några av vår tids mest allvarliga kriser: Palmemordet, Estonia och Flodvågskatastrofen i Sydostasien. Hirschfeldt var märkbart rörd flera gånger under intervjun. Han är nu 79 år och frågan kom hur han ser på sin livsgärning. Hirschfeldt återkom då till att han var ”tacksam” över vad han fått vara med om i livet. Hirschfeldt beskrev dock inte ytterligare vart denna tacksamhet var riktad.

Om man gräver lite djupare i tacksamheten, råder det väl sällan oklarhet kring vad man är tacksam över: kanske att man undgått döden i en svår situation, att man fått leva med familj och barn, att man fått behålla hälsan eller att man, trots stora svårigheter, erfarit intressanta händelser och glädje i livet. Och ja, endel är tacksamma över sina världsliga yrken.

Men det som måste avkrävas svar på i denna i situation är följande: *vad* eller *vem* är man egentligen tacksam till. Om du är tacksam över något: *vad* eller *vem* är *du* tacksam till?

Det andra exemplet som kan nämnas här gäller en person som blev avtackad på en arbetsplats. Personen hade bott på en annan ort än arbetsplatsen och uttryckte tacksamhet till sig själv för att hon hade vågat ta steget och uthärda pendlingslivet under 1,5 år. Den tacksamheten väcker inte mersmak. Att vara tacksam till sig själv är lika märkligt som att tacka sig själv för något. Tacket är alltid riktat mot *någon annan*.

Jag menar alltså, utifrån dessa två anekdoter, att vi i vårt samhälle tappat bort förståelsen för vad tacksamhet innebär. Tacksamhet kan inte vara riktat ut i luften. Det kan inte vara riktat mot oss själva.

Den gammaltestamentliga texten ramar in tacksamheten i sin bibliska kontext: Här på jorden är vi gäster och främlingar. Här är vi likt en tillfällig besökare i ett välordnat sammanhang, t.ex. ett kalas. Allt var ordnat innan vi kom hit och helt plötsligt får vi komma in på festen en stund och äta en god bit mat. Sedan var tiden ute och vi får gå ut igen. Det vi fick därinne kunde vi över huvud taget inte påverka. Vi var inte med från början, vi ordnade det inte. Vi bara använde det under en stund då vi var gäster.

Det är detta som kung David menar när han tackar Gud i sin bön med folket. Alla dessa byggnadsdelar — guld, ädelstenar och trä — som vi använder till att bygga templet, det var du Herre som gav oss dem! Du gav oss lemmarna till att använda dem och göra något för dig! Alltihop är ditt; du gav oss det, och du får nu det åter. Det enda vi kan göra är att rikta vår tacksamhet mot dig. Tack att vi får ge dig det som endast du är värd: storhet, makt, härlighet och glans.

Tacksamheten här på jorden kan egentligen ytterst riktas mot Gud, för allt gott kommer från honom.

Vi får åter begrunda textens slutord:

15 För vi är främlingar hos dig och gäster som alla våra fäder. Som en skugga är våra dagar på jorden, och utan hopp. 16 Herre vår Gud, alla dessa gåvor som vi skaffat för att bygga dig ett hus åt ditt heliga namn – från din hand har de kommit, och ditt är alltsammans. (1 Krön 29:15-16)

Efter denna inledning ska vi nu gå närmare in på evangelietexten ifrån Lukasevangeliets 17 kapitel. Och vi ska reflektera över evangelietexten utifrån tre huvudstycken:

- 1) *Att få det som väcker tacksamhet*
- 2) *Det är Jesus som ger det som väcker tacksamhet.*
- 3) *Endast den som tar emot Jesu gåvor i tro och tacksamhet, blir verkligt hjälpt*

1. Att få det som väcker tacksamhet

För det första kan vi konstatera att alla vill få något av det som väcker tacksamhet, dvs. livets goda. Att vara människa handlar i hög utsträckning om att söka och sträva efter tillfredsställelse och livets goda. I någon mening springer vi alla framåt och längtar mot den plats, där vi kan se tillbaka på det vi gjort eller erfarit eller fått, och vara nöjd över detta. Vi vill nå tacksamheten.

I evangelietexten möter Jesus tio män med spetälska. Spetälska är en oerhört smärtsam sjukdom. Lider man av den sjukdomen önskar man naturligtvis ingenting annat än att bli frisk. Den spetälska som omnämns i Bibeln (det är oklart om det är samma sjukdom som vi idag kallar spetälska eller lepra), smittade också. Därför isolerades de drabbade i ensamhet.

Sjuka med svidande sår, avskilda från sina vänner och endast tillsammans med andra sjuka: ja, det är inte konstigt om de tio männen

hoppades få bli friska när de mötte Jesus. Det är inte konstigt om de önskade bli friska och nå den plats, där det kunde lägga sjukdomen bakom sig.

Men denna berättelse har också en andlig innebörd: den verkligt viktiga innebörden. Även om ingen som läser detta har spetälska, så lider vi alla av den allvarliga sjukdom som synden är. Synden förstör vår gemenskap med Gud och sätter upp hinder emot den. Våra onda gärningar och orena tankar förstör den gemenskap med Gud, som Jesus vunnit på korset. Den förstör också våra relationer till våra medmänniskor, och ger oss dåligt tålamod och bristande kärlek.

Tillhör du Jesus så vill du naturligtvis komma till honom och be honom hela och läka dig från den sjukdom som synden innebär. Då vill du möta din frälsare och ta bort allt det som hindrar dig från verklig gemenskap med din frälsare.

Tror du inte på Jesus kanske du ser på saken annorlunda. Men du kanske anar att något är fel. Du känner att det borde ha blivit bättre i mötet med dina medmänniskor. Du hoppas att det kunde vara det. Det är en kallelse av Guds gode Ande att söka Jesus och lära känna honom.

Den tacksamhet vi här vill nå, som kommer att vara riktad mot Jesus, handlar om att slippa den andliga sjukdom som förstör så mycket i våra liv, och synnerhet vår gemenskap med Jesus. Denna läkedom är också mycket mer värd, än all världslig lycka, hälsa och framgång.

2. Det är Jesus som ger det som väcker tacksamhet

I evangelietexten är det klart att det är Jesus som botar de spetälska. Det är på hans ord som de beger sig mot prästerna, och på vägen dit blir de spetälska friska.

Det är viktigt att notera att alla spetälska är övertygade om att Jesus kan bota dem. Annars skulle de troligtvis inte kommit till honom. I vart fall skulle de inte begett sig till prästerna för friskförklaring, om de inte trodde att han verkligen kunde bota. Att de började gå mot

prästerna innan de hade blivit friska och först på vägen dit blev friska talade för att de trodde på hans ord.

Det är Jesus som botar dem, och det vet de om. Även i vår tid är det många som tycker om Jesus. Kulturpersonligheter lyfter fram Jesus som föredöme, man ser Jesus som en viktig person och tänker sig att ”jesusgestalten” kan hjälpa dem i deras svårigheter.

Det är inget märkligt att varje människa finner goda saker hos Jesus. Men det kan inte stanna vid att man endast kommer till Jesus, något mer måste till.

3. Endast den som tar emot Jesu gåvor i tro och tacksamhet, blir verkligt hjälpt

Det avgörande är alltså inte att vi förstår att vi behöver hjälp och att Jesus kan hjälpa oss. Det avgörande är att vi i tro verkligen tar emot det som Jesus vill ge oss: att vi tar emot Jesus i våra hjärtan.

Dagens evangelietext talar tydligt om detta. Endast en av de tio vände åter för att tacka Jesus för att han hade gjort honom frisk. Denna man var dessutom en samarier, det vill säga utanför Guds egendomsfolk. Och det är endast till honom som Jesus säger: din tro har frälst dig. Det är *endast till honom* som Jesus riktar ett verkligt frälsningens ord.

Denna samarier var den enda av de tio som blev verkligt hjälpt. Vi får väl utgå ifrån att alla de tio slapp spetälskan för resten av sina liv. Alla fick de del av Guds överflödande godhet och välsignelse i världen. Alla tio vände sig till Jesus för att bli botade och han nekade ingen av dem vad de önskade. Men endast för samariern ledde det till frälsning eftersom han var den enda som riktade sin tacksamhet till Jesus. Endast han gav Gud äran för det inträffade.

Evangeliet räcks till alla helt fritt. Evangeliet är alldeles gratis. Men med evangeliet behöver också hjärtat ödmjukas och Guds kallelse tas emot i tro. De gåvor Gud ger till oss kan inte endast tas emot i

glädje, vi måste också vända vår tacksamhet till Gud för vad vi fått: Det är det som visar den verkliga tron.

Många människor får del av Guds välsignelse. Främst av allt: många människor får del av Guds ord. Men om vi inte tar emot Guds ord i tacksamhet, som den gåva om syndernas förlåtelse som det är, vänder Guds ord åter fåfångt. Då har ordet kanske varit till uppmuntran och glädje, men det har inte väckt tron och verkat för frälsning i våra hjärtan.

Om du läser detta och tänker att du önskar att Guds ord inte väckte tillbaka fåfångt, så har Guds helige Ande verkat i ditt hjärta och gett dig viljan att ta emot Jesus. Bed då bönen att du måtte ta emot hans frälsning. Tacka Jesus för frälsningen som du nu redan har. Så kan du vara som den enkla samariern, vars tro frälste.

Sammanfattning

Tacksamheten i livet ska ytterst riktas mot Gud själv, för allt gott. Särskilt gäller det tacksamheten för frälsningen. Vi får vara tacksamma att vi får höra evangelium och vända oss till Gud i tacksamhet för att det också ska verka i våra hjärtan. I världen kan vi förledas att tro att tacksamheten kan riktas någon annanstans: mot oss själva eller ut i tomma intet; kanske som en allmän behaglig känsla. Det får vi vända oss bort ifrån, då vi konstaterar att tacksamheten ska riktas emot Gud. Honom tillhör äran i evigheters evighet, amen.

Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt Ord, tröstar, lär, förmanar och varnar oss. Må Hans Helige Ande skriva Ordet i våra hjärta, så att vi inte är glömska hörare, utan dagligen växer till i tro, hopp, kärlek och tålmod, intill änden, och så blir evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre.

Fader vår som är i himlen...

Avslutning med Sv. Ps. 644 Uti din nåd, o Fader blid.